

Зважаючи на вищесказане, інститут притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є важливим фактором, який впливає на підтримання адвокатами належного рівня своєї правової компетентності, виконання покладених на них обов'язків з безумовним урахуванням етичних норм, зокрема закріплених в Правилах адвокатської етики. Даний інститут не позбавлений вищезначених недоліків, що при цьому не заважає йому реалізовувати позитивну роль в контролі за діяльністю адвокатури України.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
2. Підстави притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності. [Електронний ресурс] // – Режим доступу до ресурсу: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc22/22.pdf>.
3. Законодавчі положення про притягнення адвоката до відповідальності. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://vkdka.org/informatsiya-dlya-skarzhnikov/>.
4. Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/mus32204?an=1>.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**

Робейко С.А.

*студентка 2-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСЬКА ЕТИКА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Поведінка адвокатів у мережі Інтернет є досить актуальним питанням, на рахунок якого існує ціла низка контраверсійних думок та поглядів зважаючи на активність правників на різноманітних сайтах, форумах та соціальних мережах. Адвокати не стоять осторонь розвитку комунікаційних технологій, а активно ведуть блоги, роблять твіти, коментують дописи, створюють профілі, як особисті, так і професійні, де дуже часто публікують інформацію

про адвокатську діяльність, аналізують законодавство, висловлюють власні позиції щодо актуальних правових та політичних проблем.

Тому важливим та необхідним кроком у регламентації даної діяльності стало доповнення Правил адвокатської етики (далі – ПАЕ) розділом VIII «Дотримання норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет», який складається із чотирьох статей (ст. 57-60).

Зупинимося на деяких проблемних питаннях регламентації даних відносин.

По-перше, у ст. 57 ПАЕ зазначається, що участь адвоката у соціальних мережах, Інтернет-форумах та застосування ним інших форм спілкування в мережі Інтернет є допустимими, проте адвокат може розміщувати, коментувати лише ту інформацію, використання якої не завдає шкоди авторитету адвокатів та адвокатури в цілому. При цьому поняття такого авторитету не є визначеним ні в ПАЕ, ні в інших нормативно-правових актах. Дане поняття є оціночним, тобто може довільно й вибірково тлумачитися уповноваженим органом залежно від обставин у кожному конкретному випадку. Крім того, не зрозумілим є процес і механізм визначення шкоди та її розміру. Таким чином, правозастосування даної норми є дещо ускладненим і може стати джерелом зловживань для уповноважених на тлумачення органів. Саме такий підхід підтверджується судовою практикою. Так, Окружний адміністративний суд м. Київ в постанові від 21.07.2017 р. вказав на законодавчо передбачену можливість перевірки в судовому порядку лише процедурних питань ухвалення відповідного рішення Вищою кваліфікаційно дисциплінарною комісією адвокатури (далі – ВКДКА). Повноваження ВКДКА щодо оцінки дій адвоката на відповідність ПАЕ та прийняття відповідного рішення визнані дискреційними, що унеможливорює судовий перегляд останнього для гарантування його справедливості, добросовісності та розумності.

По-друге, ст. 57 ПАЕ визначено принципи поведінки адвокатів в Інтернет-просторі, а саме: незалежності, професійності, відповідальності, чесності, стриманості та коректності, гідності, недопущення будь-яких проявів дискримінації, толерантності та терпимості, корпоративності та збереження довіри суспільства, конфіденційності. Варто зауважити, що дані принципи не узгоджені з основними, яким присвячено розд. II ПАЕ (ст. 6-13). Лише два з них збігаються – незалежність та конфіденційність. Таким чином, можна зробити висновок, що решта принципів повинна додержуватись адвокатами лише у віртуальному житті. Однак очевидно, що чесність, відповідальність, толерантність тощо є не менш важливими у реальному житті. Більше того, зміст принципів поведінки адвокатів у мережі Інтернет не розкритий, лише вказується на певні аспекти їх дотримання адвокатами.

По-третє, правила поведінки адвокатів в Інтернет мережі визначені так, що орієнтовані саме на адвоката, який є носієм свого статусу повсякчас,

а не лише під час здійснення своєї професійної діяльності. Отже, адвокат позбавлений свободи створювати дописи, коментарі, висловлювати власні думки в статусі приватної особи, адже останні будуть аналізуватися як такі, що висловлені особою в статусі адвоката.

По-четверте, досить важко ідентифікувати людину і її профіль у соціальній мережі. Ні для кого не таємниця, що зараз кожна людина може створити профіль у соціальній мережі й назватися будь-яким ім'ям. Таким чином може бути створений фейковий профіль будь-якого адвоката, адвокатського бюро чи об'єднання, на якому розміщуватиметься інформація, використання якої завдасть шкоди авторитету адвокатів та адвокатури в цілому. Для вирішення даної проблеми адвокати висловлюють різні пропозиції. Наприклад, розробити правила ідентифікації адвокатів в Інтернеті. Однак, якщо уявити, що такі будуть розроблені, наприклад за IP-адресою чи MAC-адресою пристрою чи смартфона, через оператора зв'язку, що само собою буде порушенням прав адвокатів та втручанням у їхню незалежну діяльність, як довести, що за конкретним ідентифікованим пристроєм або сторінкою в соціальній мережі знаходився саме цей адвокат, а не інша особа? Також існує пропозиція додати до ЄРАУ ще одну графу до профайлу кожного адвоката щодо його особистої (персональної) сторінки у соціальних мережах. Тим більше, що це цілком корелюється зі ст. 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», якою встановлено обов'язок Ради адвокатів України забезпечити ведення Єдиного реєстру адвокатів України, а до ЄРАУ, своєю чергою, вноситься інформація щодо засобів зв'язку з адвокатом, а також інші відомості, передбачені цим Законом.

Внесення додаткових відомостей до ЄРАУ не потребуватиме жодних витрат, однак це гарантовано надасть можливість потенційним клієнтам чітко ідентифікувати користувачів відповідних сторінок у соціальних мережах як адвокатів, які надають відповідні послуги.

Отже, етичні норми щодо поведінки адвокатів у мережі Інтернет є необхідним кроком уперед, зважаючи на сучасні реалії. Однак деякі моменти потребують вдосконалення задля кращого врегулювання даних відносин.

Список використаної літератури:

1. Кухнюк Д.В. Адвокатська етика у віртуальній реальності. *Вісник Одеської адвокатури*. Одеса, 2019. С. 39-43.
2. Бойко Г. В. Деякі проблемні питання застосування дисциплінарною палатою Правил адвокатської етики при використанні адвокатом мережі Інтернет. *Вісник Одеської адвокатури*. Одеса, 2019. С. 14-16.
3. Вільчик Т. Б. Деонтологічні засади діяльності адвокатів: міжнародні стандарти та вітчизняне законодавство. *Вісник Одеської адвокатури*. Одеса, 2019. Спец. вип. Адвокатська етика. С. 26-29.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Деменчук Марина Олександрівна**

Самородченко Т.С.

студентка 1-го курсу магістратури судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ ЯК СУПЕРЕЧНІСТЬ МІЖ ОСОБИСТИМИ ІНТЕРЕСАМИ АДВОКАТА ТА ЙОГО ПРОФЕСІЙНИМИ ОБОВ'ЯЗКАМИ

В сучасному світі діяльність адвоката в більшості випадків здійснюється в конфліктному середовищі. Саме таке явище виникає в наслідок дій в інтересах клієнта та відповідної протидії іншої сторони. Щодо визначення основного терміну «конфлікт інтересів», можемо зазначити, що за структурою його поділяють на той, який виникає між інтересами адвоката і клієнта та між інтересами клієнтів. Різноманітність конкретних життєвих ситуацій, які мають місце в адвокатській практиці, не дає змоги визначити чіткого переліку випадків, які б вказували на наявний або потенційно можливий конфлікт інтересів. Проте, незважаючи на велику кількість варіантів даного поняття, у п.8 ч.1 ст.1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначено, що конфлікт інтересів – суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи невчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності [1].

Конфлікт інтересів у розумінні закону має місце у випадку, якщо виконання договору суперечить інтересам члена сім'ї або близького родича адвоката — посадової особи, яка брала або бере участь у провадженні, в якому адвокатом надається (має надаватись) правова допомога.

Набагато широко поняття конфлікту інтересів в адвокатській діяльності розкривається у доктринальній галузі, тобто у працях окремих вчених. Зокрема, В. Кудрявцев вважає, що представлене явище є підвидом юридичного конфлікту, який, у свою чергу, представляє собою будь-який конфлікт, у якому спір пов'язаний з правовідносинами сторін (їх діями, що мають юридичні наслідки або стани), відповідно, суб'єкти мотивація їх поведінки або об'єкт конфлікту мають правові ознаки, а конфлікт тягне за собою юридичні наслідки [2, с.51]. Важливо звернути увагу на думку